

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Nauki kliniczne. Medycyna taktyczna (1800-R3-NKMT-S1)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim:

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: KATEDRA RATOWNICTWA MEDYCZNEGO
Przedmiot dla jednostki: Wydział Nauk o Zdrowiu
Cykl dydaktyczny: Rok akademicki 2024/25
Koordynator przedmiotu cyklu: dr Przemysław Żuratyński

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Celem przedmiotu jest nabycie ogólnej wiedzy na temat zasad medycyny pola walki i ewakuacji medycznej, nabycie umiejętności z zakresu ratownictwa i użycia sprzętu ratowniczego dedykowanego dla wojska i służb specjalnych oraz przygotowanie do samodzielnej oceny stanu zdrowia pacjenta i wdrożenia adekwatnych czynności ratowniczych w zależności od strefy działań.

Opis:

Celem przedmiotu jest nabycie ogólnej wiedzy na temat zasad medycyny pola walki i ewakuacji medycznej, nabycie umiejętności z zakresu ratownictwa i użycia sprzętu ratowniczego dedykowanego dla wojska i służb specjalnych oraz przygotowanie do samodzielnej oceny stanu zdrowia pacjenta i wdrożenia adekwatnych czynności ratowniczych w zależności od strefy działań.

Tematyka zajęć:

Pojęcia ratownictwa taktycznego. Urazy w polu walki w ujęciu statystycznym wg badań amerykańskich. Rola doświadczeń z działań militarnych i policyjnych. Przygotowanie do działań ratowniczych na polu walki. Prewencja w ratownictwie taktycznym. Ochrona balistyczna w działaniach taktycznych jako forma prewencji urazowej. Organizacja ewakuacji i transportu medycznego na współczesnych polu walki. Środki indywidualne w zespołowe w ratownictwie taktycznym. Staza taktyczna. Opatrunki i środki hemostatyczne. Indywidualny Pakiet Medyczny. Plecak ratownika (ratownik CLS). Plecak ewakuacji medycznej. Podział na strefy działania wg wytycznych TCCC. Wykorzystanie ratownika taktycznego w działaniach. Planowanie działań specjalnych w ujęciu ratownictwa taktycznego w uwarunkowaniach cywilnych

Literatura:

Literatura podstawowa:

1. Podlasin A. (2016) Taktyczne ratownictwo medyczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa
2. Czerwiński M., Makowiec P. (2014) Podstawy ratownictwa taktycznego. Difin, Warszawa.
3. https://wckmed.wp.mil.pl/u/WYTYCZNE_TCCC_2021_12_15_WERSJA_PL_hMUy0Xx.pdf
4. R. L. Alson, K. Han, J. E. Campbell. ITLS International Trauma Life Support. Ratownictwo przedszpitalne w urazach. Wydanie IX, Medycyna Praktyczna 2022
5. https://www.prc.krakow.pl/wytyczne_2021.html - ROZDZIAŁ 5
6. https://www.prc.krakow.pl/wytyczne_2021.html - ROZDZIAŁ 6

Literatura uzupełniająca:

1. Maciej Sip, Bogdan Serniak, Dariusz Rogoziński, Rastislav Kosec, Alias Zajo, Stepan Vokaty, Thomas Brautigam, Piotr Krawczuk, Bartosz Zawada, Marek Dąbrowski. Tactical medicine inspiring civilian rescue medicine in the management of haemorrhage. Disaster Emerg. Med. J. 2018 : Vol. 3, nr 1, s. 15-21,
2. Przemysław Osiński, Anita Podlasin : Uprawnienia ratownika medycznego Sił Zbrojnych RP w kontekście zapisów ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym i wymogów współczesnej medycyny pola Walki. Lekarz Wojskowy 2/2017.
3. Guła P. Postępowanie przedszpitalne w obrażeniach ciała PZWL 2015

Dodatkowo literatura podana w zakładce WYKŁAD i ĆWICZENIA dla danego cyklu.

Metody i kryteria oceniania:

Zaliczenie z oceną.

Praktyki zawodowe:

Nie dotyczy.

Całkowity nakład pracy studenta

1. Godziny obowiązkowe realizowane z udziałem nauczyciela akademickiego wynosi:
    - udział w wykładach: 10 h (0,3 pkt. ECTS)
    - udział w ćwiczeniach: 50 h (1,7 pkt. ECTS)
  2. Czas poświęcony przez studenta na pracę indywidualną:
    - czytanie wskazanej literatury: 10 h
    - przygotowanie do zajęć: 10 h
  3. Czas wymagany do przygotowania się i uczestnictwa w procesie oceniania:
    - przygotowanie do zaliczeń semestralnych: 10 h
  4. Czas wymagany do odbycia obowiązkowe praktyki - nie dotyczy.
- Łączny czas nakładu pracy = 90 h dyd. = 3 pkt. ECTS

Efekty uczenia się - wiedza

W1. zasady podejmowania działań zabezpieczających w celu ograniczenia skutków zdrowotnych zdarzeń o charakterze taktycznym (C_W74)

W2. zasady segregacji medycznej przedszpitalnej pierwotnej i wtórnej w warunkach działań taktycznych (C_W75)

W3. rodzaje działań z zakresu medycyny taktycznej (C_W86)

Efekty uczenia się - umiejętności

U1. działać zespołowo, udzielając pomocy w trudnych warunkach terenowych w dzień i w nocy oraz w warunkach znacznego obciążenia fizycznego i psychicznego (C_U59)

Efekty uczenia się - kompetencje społeczne

K1. dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych (K_K05)

Metody dydaktyczne

- wykład informacyjny,
- film,
- analiza przypadków,
- prezentacja multimedialna

Metody dydaktyczne eksponujące

- pokaz
- symulacyjna (gier symulacyjnych)

Metody dydaktyczne podające

- pogadanka
- opis
- wykład informacyjny (konwencjonalny)
- wykład problemowy

Metody dydaktyczne poszukujące

- ćwiczeniowa
- obserwacji
- studium przypadku
- sytuacyjna

Rodzaj przedmiotu

przedmiot obligatoryjny

Wymagania wstępne

Zaliczone poprzednie semestry.

Wiedza i umiejętności z zakresu medycyny ratunkowej, medycznych czynności ratunkowych, procedur ratunkowych przedszpitalnych i procedur ratunkowych wewnątrzszpitalnych.

Dane dotyczące przedmiotu cyklu:**Domyślny typ protokołu dla przedmiotu cyklu:**

Zaliczenie na ocenę

Skrócony opis:

Celem przedmiotu jest nabycie ogólnej wiedzy na temat zasad medycyny pola walki i ewakuacji medycznej, nabycie umiejętności z zakresu ratownictwa i użycia sprzętu ratowniczego dedykowanego dla wojska i służb specjalnych oraz przygotowanie do samodzielnej oceny stanu zdrowia pacjenta i wdrożenia adekwatnych czynności ratowniczych w zależności od strefy działań.

Opis:

Celem przedmiotu jest nabycie ogólnej wiedzy na temat zasad medycyny pola walki i ewakuacji medycznej, nabycie umiejętności z zakresu ratownictwa i użycia sprzętu ratowniczego dedykowanego dla wojska i służb specjalnych oraz przygotowanie do samodzielnej oceny stanu zdrowia pacjenta i wdrożenia adekwatnych czynności ratowniczych w zależności od strefy działań.

Tematyka zajęć:

Pojęcia ratownictwa taktycznego. Urazy w polu walki w ujęciu statystycznym wg badań amerykańskich. Rola doświadczeń z działań militarnych i policyjnych. Przygotowanie do działań ratowniczych na polu walki. Prewencja w ratownictwie taktycznym. Ochrona balistyczna w działaniach taktycznych jako forma prewencji urazowej. Organizacja ewakuacji i transportu medycznego na współczesnych polu walki. Środki indywidualne w zespołowe w ratownictwie taktycznym. Staza taktyczna. Opatrunki i środki hemostatyczne. Indywidualny Pakiet Medyczny. Plecak ratownika (ratownik CLS). Plecak ewakuacji medycznej. Podział na strefy działania wg wytycznych TCCC. Wykorzystanie ratownika taktycznego w działaniach. Planowanie działań specjalnych w ujęciu ratownictwa taktycznego w uwarunkowaniach cywilnych

Literatura:

Literatura podstawowa:

1. Podlasiński A. (2016) Taktyczne ratownictwo medyczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa
2. Czerwiński M., Makowiec P. (2014) Podstawy ratownictwa taktycznego. Difin, Warszawa.
3. https://wckmed.wp.mil.pl/u/WYTYCZNE_TCCC_2021_12_15_WERSJA_PL_hMUy0Xx.pdf
4. R. L. Alson, K. Han, J. E. Campbell. ITLS International Trauma Life Support. Ratownictwo przedszpitalne w urazach. Wydanie IX, Medycyna Praktyczna 2022
5. https://www.prc.krakow.pl/wytyczne_2021.html - ROZDZIAŁ 5
6. https://www.prc.krakow.pl/wytyczne_2021.html - ROZDZIAŁ 6

Literatura uzupełniająca:

1. Maciej Sip, Bogdan Serniak, Dariusz Rogoziński, Rastislav Kosec, Alias Zajo, Stepan Vokaty, Thomas Brautigam, Piotr Krawczuk, Bartosz Zawada, Marek Dąbrowski. Tactical medicine inspiring civilian rescue medicine in the management of haemorrhage. Disaster Emerg. Med. J. 2018 : Vol. 3, nr 1, s. 15-21,
2. Przemysław Osiński, Anita Podlasin : Uprawnienia ratownika medycznego Sił Zbrojnych RP w kontekście zapisów ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym i wymogów współczesnej medycyny pola Walki. Lekarz Wojskowy 2/2017.
3. Guła P. Postępowanie przedszpitalne w obrażeniach ciała PZWL 2015

Uwagi:

Ocena końcowa z przedmiotu stanowi średnią arytmetyczną z pozytywnej oceny z ćwiczeń i pozytywnej oceny z wykładów.

Ocena = (ocena z ćwiczeń + ocena z wykładów) / 2

Zaliczenia odbywają się w terminach przedstawionych przez prowadzącego.

Każdy student ma 2 terminy zaliczeń: I termin (główny) i II termin (poprawkowy).

W przypadku niezaliczenia I terminu z wykładów i/lub ćwiczeń student z I terminu zaliczenia całego przedmiotu otrzymuje ocenę ndst. (2,0) - niezaliczenie.

Szczegóły zajęć i grup

Wykład (10 godzin)

Literatura:

Przedstawiona w Informacje o prowadzeniu przedmiotu w cyklu 2024/25.

Efekty uczenia się:

W1. zasady podejmowania działań zabezpieczających w celu ograniczenia skutków zdrowotnych zdarzeń o charakterze taktycznym (C_W74)

W2. zasady segregacji medycznej przedszpitalnej pierwotnej i wtórnej w warunkach działań taktycznych (C_W75)

W3. rodzaje działań z zakresu medycyny taktycznej (C_W86)

K1. dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych (K_K05)

Metody i kryteria oceniania:

Zaliczenie wykładów: test pisemny

Dopuszczeniem do zaliczenia jest obecność na wykładach.

Metoda oceniania:

Test pisemny obejmujący odpowiedzi na pięć (5) pytań otwartych z tematyki omawianej na zajęciach.

Kryteria oceniania:

Każda odpowiedź na pytanie jest punktowana od 0 - 4 pkt.

0 pkt. - 0-24,9% poprawności

1 pkt. - 25-49% poprawności

2 pkt. - 50-74% poprawności

3 pkt. - 75-89% poprawności

4 pkt. - 90-100% poprawności

Łącznie można uzyskać 20 punktów.

Ocena - % - pkt.

Bardzo dobry (5,0) - 95%-100% - 19-20 pkt.

Dobry plus (4,5) - 85%-94% - 17-18 pkt.

Dobry (4,0) - 75%-84% - 15-16 pkt.

Dostateczny plus (3,5) - 65%-74% - 13-14 pkt.

Dostateczny (3,0) - 55%-64% - 11-12 pkt.

Niedostateczny (2,0) - <-54% - <11 pkt. - niezaliczenie

WAŻNE!

Ocena końcowa z przedmiotu stanowi średnią arytmetyczną z pozytywnej oceny z ćwiczeń i pozytywnej oceny z wykładów.

Ocena = (ocena z ćwiczeń + ocena z wykładów) / 2

Zaliczenia odbywają się w terminach przedstawionych przez prowadzącego.

Każdy student ma 2 terminy zaliczeń: I termin (główny) i II termin (poprawkowy).

W przypadku niezaliczenia I terminu z wykładów i/lub ćwiczeń student z I terminu zaliczenia całego przedmiotu otrzymuje ocenę ndst. (2,0) - niezaliczenie.

Zakres tematów zajęć:

Pojęcia ratownictwa taktycznego. Urazy w polu walki w ujęciu statystycznym wg badań amerykańskich. Rola doświadczeń z działań militarnych i policyjnych.

Metody dydaktyczne:

- wykład informacyjny,
- film,
- analiza przypadków,
- prezentacja multimedialna

Liczba godzin zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

10

Dane grup zajęciowych

Grupa numer 1

Opis grupy

1 grupa

Ćwiczenia (50 godzin)**Literatura:**

Przedstawiona w Informacje o prowadzeniu przedmiotu w cyklu 2024/25.

Efekty uczenia się:

W1. zasady podejmowania działań zabezpieczających w celu ograniczenia skutków zdrowotnych zdarzeń o charakterze taktycznym (C_W74)

W2. zasady segregacji medycznej przedszpitalnej pierwotnej i wtórnej w warunkach działań taktycznych (C_W75)

W3. rodzaje działań z zakresu medycyny taktycznej (C_W86)

U1. działać zespołowo, udzielając pomocy w trudnych warunkach terenowych w dzień i w nocy oraz w warunkach znacznego obciążenia fizycznego i psychicznego (C_U59)

K1. dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych (K_K05)

Metody i kryteria oceniania:

Zaliczenie ćwiczeń: test pisemny

Dopuszczeniem do zaliczenia jest aktywna obecność na zajęciach.

Metoda oceniania:

Test pisemny obejmujący odpowiedzi na pięć (5) pytań otwartych z tematyki omawianej na zajęciach.

Kryteria oceniania:

Każda odpowiedź na pytanie jest punktowana od 0 - 4 pkt.

0 pkt. - 0-24,9% poprawności

1 pkt. - 25-49% poprawności

2 pkt. - 50-74% poprawności

3 pkt. - 75-89% poprawności

4 pkt. - 90-100% poprawności

Łącznie można uzyskać 20 punktów.

Ocena - % - pkt.

Bardzo dobry (5,0) - 95%-100% - 19-20 pkt.

Dobry plus (4,5) - 85%-94% - 17-18 pkt.

Dobry (4,0) - 75%-84% - 15-16 pkt.

Dostateczny plus (3,5) - 65%-74% - 13-14 pkt.

Dostateczny (3,0) - 55%-64% - 11-12 pkt.

Niedostateczny (2,0) - <-54% - <11 pkt. - niezaliczenie

WAŻNE!

Ocena końcowa z przedmiotu stanowi średnią arytmetyczną z pozytywnej oceny z ćwiczeń i pozytywnej oceny z wykładów.

Ocena = (ocena z ćwiczeń + ocena z wykładów) / 2

Zaliczenia odbywają się w terminach przedstawionych przez prowadzącego.

Każdy student ma 2 terminy zaliczeń: I termin (główny) i II termin (poprawkowy).

W przypadku niezaliczenia I terminu z wykładów i/lub ćwiczeń student z I terminu zaliczenia całego przedmiotu otrzymuje ocenę ndst. (2,0) - niezaliczenie.

Zakres tematów zajęć:

Przygotowanie do działań ratowniczych na polu walki. Prewencja w ratownictwie taktycznym. Ochrona balistyczna w działaniach taktycznych jako forma prewencji urazowej. Organizacja ewakuacji i transportu medycznego na współczesnych polu walki. Środki indywidualne w zespole w ratownictwie taktycznym. Staza taktyczna. Opatrunki i środki hemostatyczne. Indywidualny Pakiet Medyczny. Plecak ratownika (ratownik CLS). Plecak ewakuacji medycznej. Podział na strefy działania wg wytycznych TCCC. Wykorzystanie ratownika taktycznego w działaniach. Planowanie działań specjalnych w ujęciu ratownictwa taktycznego w uwarunkowaniach cywilnych

Metody dydaktyczne:

- pokaz
- symulacyjna (gier symulacyjnych)
- opis
- pogadanka
- wykład konwersatoryjny
- wykład problemowy
- ćwiczeniowa
- obserwacji
- studium przypadku
- sytuacyjna

Dane grup zajęciowych

Grupa numer 1

Opis grupy

1 grupa

Grupa numer 2

Opis grupy

2 grupa

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>

Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
European Credit Transfer System (ECTS)	3	2024/25	